

Huvudman

Borlänge kommun
kommun@borlange.se

Ärendet

Tillsyn av Mjälgaskolan i Borlänge kommun; nu fråga om uppföljning av beslut
den 20 februari 2023

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Om ärendet

Skolinspektionen har hösten 2022 genomfört en tillsyn av Mjälgaskolan i Borlänge kommun. Tillsynen har omfattat bestämmelser gällande undervisningens omfattning och innehåll, undervisning av legitimerade och behöriga lärare, arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd, studiehandledning på modersmålet och arbetet mot kränkande behandling.

Borlänge kommun har den 29 maj 2023 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Borlänge kommun har följt föreläggandet och om påtalade brister har avhjälpats.

Motivering av beslutet

Undervisningens omfattning och innehåll

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I beslut den 20 februari 2023 bedömde Skolinspektionen att det fanns brister i undervisningens omfattning och innehåll vid Mjälgaskolan då det inte gjorts några individuella bedömningar av elevers behov av att läsa ämnet svenska som andra-språk.

Av den redovisning som huvudmannen inkommit med framgår att Mjälgaskolans lärare har genomfört en kartläggning över samtliga elever på skolan. En samlad bedömning av elevernas behov har gjorts utifrån Skolverkets bedömningsstöd i svenska och svenska som andraspråk i grundskolan, genom samtal och via annan relevant information avseende elevernas språkkunskaper. Kartläggningen har resulterat i beslut om att 32 elever har rätt att läsa svenska som andraspråk.

Rättslig reglering

I skollagen anges vilka ämnen som undervisningen i grundskolan ska omfatta. Det framgår även att undervisning ska ges i ämnet svenska eller ämnet svenska som andraspråk (10 kap. 4 § skollagen [2010:800]). Undervisning i ämnet svenska som andraspråk ska, om det behövs, anordnas för bland annat elever som har ett annat språk än svenska som modersmål och invandrarelever som har svenska som huvudsakligt umgängesspråk med en vårdnadshavare. Rektorn beslutar om undervisning i svenska som andraspråk för en elev (5 kap. 14 § skolförordningen [2011:185]). Undervisning i svenska som andraspråk ersätter undervisning i svenska (5 kap. 15 § skolförordningen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Undervisning av legitimerade och behöriga lärare

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I beslut den 20 februari 2023 bedömde Skolinspektionen att det var en brist att Mjälgaskolan i ett ämne använde en olegitimerad och obehörig lärare för undervisningen trots att det på skolan fanns legitimerade lärare som var behöriga i det aktuella ämnet. Skolan hade inte heller sökt efter en legitimerad och behörig lärare för det aktuella ämnet.

Av den redovisning som huvudmannen inkommit med framgår att undervisningen i det aktuella ämnet under vårterminen 2023 bedrivits av tre legitimerade lärare varav två är behöriga i ämnet. Den tredje läraren genomför undervisningen i ämnet utifrån en av de behöriga lärarnas planering.

Av redovisningen framgår även att skolan har sökt efter en legitimerad lärare i ett annat ämne under vårterminen 2023 men att skolan inte lyckats anställa en legitimerad lärare i detta ämne. Skolan kommer åter söka efter en legitimerad lärare under höstterminen 2023. Den visstidsanställda lärare som undervisar i ämnet har flera års erfarenhet av undervisning i detta ämne.

Rättslig reglering

Enbart den som har legitimation som lärare och är behörig för viss undervisning får bedriva undervisningen och endast den som har legitimation får anställas som lärare i skolväsendet utan tidsbegränsning (2 kap. 13 och 20 §§ skollagen).

Om det inte finns någon legitimerad och behörig lärare att tillgå inom huvudmannens organisation eller om det finns särskilda skäl med hänsyn till eleverna, får en annan lärare anställas för högst ett år i sänder. En sådan lärare ska vara lämplig att bedriva undervisningen, och i så stor utsträckning som möjligt ha en utbildning som motsvarar den utbildning som är behörighetsgivande (2 kap. 18 § skollagen). Om en person med sådan anställning ska användas för att bedriva undervisning under längre tid än sex månader, ska huvudmannen först fatta beslut om detta (2 kap. 19 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I beslut den 20 februari 2023 bedömde Skolinspektionen att det fanns brister i Mjälgaskolans arbete med extra anpassningar och särskilt stöd då skolan inte utrett en elevs behov av särskilt stöd trots att det kunde antas att extra anpassningar inte var tillräckliga för den aktuella eleven.

Av den redovisning som huvudmannen inkommit med framgår att den aktuella elevens behov av särskilt stöd har utretts och att ett åtgärdsprogram har utarbetats.

Rättslig reglering

Om det framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd (3 kap. 7 § skollagen).

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens

vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas (3 kap. 9 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Studiehandledning på modersmålet

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I beslut den 20 februari 2023 bedömde Skolinspektionen att det fanns brister i Mjälgaskolans arbete med studiehandledning på modersmålet då det inte gjorts någon kartläggning av vilka elever som var i behov av sådan studiehandledning.

Av den redovisning som huvudmannen inkommit med framgår att lärarna på Mjälgaskolan har gjort bedömningar för varje elev utifrån Skolverkets kartläggningsmaterial. Kartläggningen har resulterat i beslut om att sju elever ska få studiehandledning på sitt modersmål.

Rättslig reglering

En elev ska få studiehandledning på sitt modersmål, om eleven behöver det (5 kap. 4 § skolförordningen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Arbetet mot kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I beslut den 20 februari 2023 bedömde Skolinspektionen att det fanns brister i Mjälgaskolans arbete mot kränkande behandling då personal inte alltid anmälde uppgifter om att elever upplever sig utsatta för kränkande behandling till rektorn.

Av den redovisning som huvudmannen inkommit med framgår att skolans personal under en arbetsplatsträff i mars 2023 blivit informerade om att anmälan ska göras till rektorn då en personal får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling.

Rättslig reglering

Lärare eller annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla

detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden (6 kap. 10 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av enhetschefen Andreas Gydingsgård.

Undervisningsrådet Joakim Öberg har varit föredragande i ärendet.

I ärendets slutliga handläggning har även utredaren Clara Sjösten medverkat.